

Bryssel den 5.2.2019
COM(2019) 71 final

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

**om bemyndigande att delta i förhandlingar om ett andra tilläggsprotokoll till
Europarådets konvention om it-brottslighet (CETS nr 185)**

MOTIVERING

1. BAKGRUND

Utvecklingen av informations- och kommunikationstekniken ger människan helt nya möjligheter, men medför också utmaningar, bland annat för det straffrättsliga systemet och därmed för rättsstatsprincipen i cyberrymden. Det har skett en ökning av it-brott och andra brott som medför elektronisk bevisning på datasystem. Bevisning i samband med sådana brott lagras i allt större utsträckning på utländska servrar i jurisdiktioner som kan vara flera till antalet, kan variera eller vara okända, dvs. i molnet, men de brottsbekämpande myndigheternas befogenheter begränsas fortfarande av de territoriella gränserna.

Europeiska kommissionen åtog sig i april 2015 i den europeiska säkerhetsagendan¹ att se över hinder för brottsutredningar om it-brott, särskilt i fråga om gränsöverskridande åtkomst till elektroniska bevis. Den 17 april 2018 lade kommissionen fram ett förslag för rådet och Europaparlamentet om en förordning om europeiska utlämnandeorder och bevarandeorder för elektroniska bevis i straffrättsliga förfaranden² och om ett direktiv om harmoniserade regler för utseendet av rättsliga företrädare för insamling av bevis i straffrättsliga förfaranden ("förslagen om elektroniska bevis")³. Syftet med dessa förslag är att påskynda förfarandet i Europeiska unionen för att säkra och inhämta elektroniska bevis som lagras och/eller innehas av tjänsteleverantörer som är etablerade i en annan jurisdiktion.

Europarådets konvention om it-brottslighet

Europarådets konvention om it-brottslighet (CETS nr 185) syftar till att underlätta kampen mot brott som begås med hjälp av datornät. Konventionen (1) innehåller bestämmelser om harmonisering av nationell materiell rätt om brott och relaterade bestämmelser på området it-brottslighet, (2) föreskriver inhemsk straffprocessrättslig lagstiftning med nödvändiga befogenheter för utredning och lagföring av sådana brott och andra brott som begås med hjälp av ett datorsystem eller bevisning som är i elektroniskt format och (3) syftar till att inrätta ett snabbt och effektivt system för internationellt samarbete. Konventionen är öppen för Europarådets medlemsstater och stater som inte är medlemmar. För närvarande är 62 länder parter i konventionen, däribland 26 av Europeiska unionens medlemsstater⁴. I konventionen föreskrivs inte att Europeiska unionen kan ansluta sig till konventionen. Europeiska unionen erkänns dock som observatörsorganisation till konventionens kommitté. På grundval av detta deltar Europeiska unionen i mötena för konventionens kommitté.

I artikel 46.1 c i konventionen fastställs att parterna regelbundet, när det är lämpligt, ska samråda i syfte att underlätta eventuella kompletteringar eller ändringar av konventionen. Parterna till konventionen om it-brottslighet har sedan en tid tillbaka undersökt de befintliga utmaningarna och hindren för nationella rättsliga myndigheters och polismyndigheters åtkomst till elektroniska bevis över brott som utreds i form av datorbehandlade uppgifter, från

---

¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet: Den europeiska säkerhetsagendan av den 28 april 2015, COM (2015) 185 final.

² Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om europeiska utlämnandeorder och bevarandeorder för elektroniska bevis i straffrättsliga förfaranden, den 17 april 2018, COM(2018) 225 final.

³ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om fastställande av harmoniserade bestämmelser för utseende av rättsliga företrädare för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden, den 17 april 2018, COM(2018) 226 final.

⁴ Alla utom Irland och Sverige, som har undertecknat men inte ratificerat konventionen men har åtagit sig anslutning till konventionen.

åren 2012 till och med 2014 genom en arbetsgrupp om gränsöverskridande åtkomst till uppgifter och från 2015 till och med 2017 genom Cloud Evidence Group.

Förhandlingar om ett andra tilläggsprotokoll till konventionen

Efter förslag från Cloud Evidence Group⁵ har antagit kommittén för konventionen om it-brottslighet (T-CY) flera rekommendationer, bland annat om att förhandla om ett andra tilläggsprotokoll till konventionen om it-brottslighet⁶ om ett utökat internationellt samarbete (nedan kallat *det andra tilläggsprotokollet*). I juni 2017 godkände kommittén för konventionen om it-brottslighet mandatet för att utarbeta det andra tilläggsprotokollet under perioden september 2017–december 2019.

I enlighet med mandatet får det andra tilläggsprotokollet innehålla följande delar:

- Bestämmelser för en mer effektiv ömsesidig rättslig hjälp, särskilt vad gäller följande:
  - En förenklad ordning för begäranden om ömsesidig rättslig hjälp avseende abonnentuppgifter.
  - Internationella utlämnandeorder.
  - Direkt samarbete mellan rättsliga myndigheter vid begäranden om ömsesidig rättslig hjälp.
  - Gemensamma utredningar och gemensamma utredningsgrupper.
  - Begäranden på engelska.
  - Hörande av vittnen, offer och experter via ljud- och videoupptagningar.
  - Förfaranden för ömsesidig rättslig hjälp i nödsituationer.
- Bestämmelser som möjliggör direkt samarbete med tjänsteleverantörer i andra jurisdiktioner med avseende på begäranden om abonnentuppgifter, begäranden om bevarande och begäranden i nödsituationer.
- En tydligare ram och ett starkare skydd för befintlig praxis avseende gränsöverskridande åtkomst till uppgifter.
- Skyddsåtgärder, inbegripet dataskyddskrav.

Förhandlingarna om de olika bestämmelserna i det andra tilläggsprotokollet går framåt i olika takt. Den nuvarande situationen i arbetsgrupperna om arbetets fyra huvudsakliga beståndsdelar som anges i mandatet är följande:

- Bestämmelser om ”Språken för begäran” och ”Ömsesidigt bistånd i nödsituationer” antogs preliminärt av plenarsammanträdet för utarbetande av protokoll i juli 2018.
- Bestämmelser om ”Videokonferenser” antogs preliminärt av plenarsammanträdet för utarbetande av protokoll i november 2018.
- I november 2018 gav också plenarsammanträdet för utarbetande av protokoll tillfälle till ingående diskussioner (bestämmelser om ”Jurisdiktion” och ”Modell för

---

⁵ Slutrapport från T-CY Cloud Evidence Group *Criminal justice access to electronic evidence in the cloud: Recommendations for consideration by the T-CY* av den 16 september 2016.

⁶ Det första tilläggsprotokollet (CETS nr 189) till konventionen om it-brottslighet avseende kriminalisering av handlingar av rasistisk och främlingsfientlig karaktär som begåtts via datorsystem öppnades för undertecknande av de stater som hade undertecknat konventionen år 2003. 31 länder är parter i det första tilläggsprotokollet, däribland 17 av EU:s medlemsstater.

bistånd”) och uppdateringar (”Direkt samarbete med leverantörer”, ”Internationella utlämnandeorder”, ”Utvidgning av sökningar/åtkomst på grundval av behörighetsuppgifter”, ”Gemensamma utredningar och gemensamma utredningsgrupper” och ”Utredningstekniker”).

- Tillräckliga framsteg har ännu inte gjorts i andra frågor (skyddsåtgärder, inbegripet dataskyddskrav).

2. SYFTE MED FÖRSLAGET

Denna rekommendation överlämnas till rådet i syfte att i enlighet med artikel 218 EUF-fördraget motta ett bemyndigande att delta i förhandlingarna på Europeiska unionens och dess medlemsstaters vägnar om ett andra tilläggsprotokoll, att anta förhandlingsdirektiv och att utse kommissionen till förhandlare i enlighet med de utkast till förhandlingsdirektiv som bifogas.

Enligt artikel 3.2 i EUF-fördraget har unionen exklusiv befogenhet ”att ingå ett internationellt avtal [...] i den mån ingåendet kan påverka gemensamma regler eller ändra räckvidden för dessa”. Ett internationellt avtal kan påverka gemensamma regler eller ändra räckvidden för dessa när avtalets tillämpningsområde överlappar eller till stor del täcks av unionslagstiftning.

Europeiska unionen har antagit gemensamma regler som grundas på artiklarna 82.1 och 16 i EUF-fördraget avseende aspekter som övervägs för det andra tilläggsprotokollet. Europeiska unionens nuvarande rättsliga ram omfattar särskilt instrument för brottsbekämpning och rättsligt samarbete i straffrättsliga frågor, såsom direktiv 2014/41/EU om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området⁷, konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater⁸, förordning 2018/1727 om Eurojust⁹, förordning 2016/794 om Europol¹⁰, rådets rambeslut 2002/465/RIF om gemensamma utredningsgrupper¹¹ samt rådets rambeslut 2009/948/RIF om förebyggande och lösning av tvister om utövande av jurisdiktion i straffrättsliga förfaranden¹². Dessutom har unionen antagit flera direktiv för att stärka misstänkta och tilltalade personers processuella rättigheter¹³.

---

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/41/EU av den 3 april 2014 om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området, EUT L 130 s. 1.

⁸ Rådets akt av den 29 maj 2000 om att i enlighet med artikel 34 i Fördraget om Europeiska unionen upprätta konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater, EGT C 197, 12.7.2000, s. 1.

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1727 av den 14 november 2018 om Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust), och om ersättning och upphävande av rådets beslut 2002/187/RIF.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 av den 11 maj 2016 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och om ersättande och upphävande av rådets beslut 2009/371/RIF, 2009/934/RIF, 2009/935/RIF, 2009/936/RIF och 2009/968/RIF, EUT L 135, 24.5.2016, p. 53.

¹¹ Rådets rambeslut 2002/465/RIF av den 13 juni 2002 om gemensamma utredningsgrupper, EGT L 162, 20.6.2002, s. 1.

¹² Rådets rambeslut 2009/948/RIF om förebyggande och lösning av tvister om utövande av jurisdiktion i straffrättsliga förfaranden, EUT L 328, 15.12.2009, s.42.

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden, EUT L 280, 26.10.2010, s. 1; Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden, EUT L 142, 1.6.2012, s. 1; Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/48/EU av den 22 oktober 2013 om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet, EUT L 294, 6.11.2013, s.

Externt har Europeiska unionen ingått ett antal bilaterala avtal mellan unionen och tredjeländer, såsom avtalen om ömsesidig rättslig hjälp mellan Europeiska unionen och Förenta staterna¹⁴ och mellan Europeiska unionen och Japan¹⁵.

Skyddet av personuppgifter är en grundläggande rättighet som fastställs i EU-fördragen och i stadgan om de grundläggande rättigheterna och personuppgifter får endast behandlas i enlighet med förordning (EU) 2016/679 (den allmänna dataskyddsförordningen)¹⁶ och direktiv (EU) 2016/680 (direktivet om skydd för polisiära uppgifter)¹⁷. Var och ens grundläggande rätt till respekt för sitt privatliv och familjeliv, sin bostad och sina kommunikationer fastställs också i stadgan om de grundläggande rättigheterna, och respekten för kommunikationernas integritet utgör en väsentlig beståndsdel i detta. Uppgifter från elektronisk kommunikation får endast behandlas i enlighet med direktiv 2002/58/EG (direktivet om integritet och elektronisk kommunikation)¹⁸.

För att kunna bedöma om ett område till stor del omfattas av gemensamma regler måste dessutom hänsyn tas inte bara till unionsrätten såsom den för närvarande ser ut på det berörda området, utan även dess framtida utveckling, i den mån denna kan förutses vid bedömningen. Det område som omfattas av det andra tilläggsprotokollet är av direkt relevans för den förutsebara framtida utvecklingen av de relevanta gemensamma reglerna. I detta avseende är kommissionens förslag från april 2018 om gränsöverskridande tillgång till elektroniska bevis också relevanta¹⁹.

1; Europaparlamentets och rådets Direktiv (EU) 2016/1919 av den 26 oktober 2016 om rättshjälp för misstänkta och tilltalade i straffrättsliga förfaranden och för eftersökta personer i förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder, EUT L 297, 4.11.2016, s. 1; Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/800 av den 11 maj 2016 om rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden, EUT L 132, 21.5.2016, s. 1; Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/343 av den 9 mars 2016 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden, EUT L 65, 11.3.2016, s. 1; Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden.

¹⁴ Rådets beslut 2009/820/Gusp av den 23 oktober 2009 om ingående på Europeiska unionens vägnar av avtalet om utlämning mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater och av avtalet om ömsesidig rättslig hjälp mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater, EUT L 291, 7.11.2009, s. 40.

¹⁵ Avtal mellan Europeiska unionen och Japan om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål, EUT L 39, 12.2.2010, s. 20.

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/136/EG av den 25 november 2009 om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, direktiv 2002/58/EG om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation och förordning (EG) nr 2006/2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen.

¹⁹ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om europeiska utlämnandeorder och bevarandeorder för elektroniska bevis i straffrättsliga förfaranden, den 17 april 2018, COM(2018) 225 final, förslag till ett direktiv om harmoniserade regler för utseendet av rättsliga företrädare för insamling av bevis i straffrättsliga förfaranden, den 17 april 2018, COM (2018) 226 final.

Förslagens tillämpningsområde omfattar specifika typer av tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster inom Europeiska unionen. En leverantör erbjuder tjänster i Europeiska unionen när den gör det möjligt för användare i en eller flera medlemsstater att använda dess tjänster och om den har en väsentlig anknytning till unionen, till exempel om leverantören är etablerad i en medlemsstat eller tillhandahåller tjänster för ett stort antal användare i den medlemsstaten. De leverantörer som inte är etablerade i Europeiska unionen är skyldiga att utse ett juridiskt ombud som utlämnandeorder kan göras gällande mot.

I Europeiska rådets slutsatser av den 18 oktober angavs följande: *”Det behövs lösningar för att säkerställa snabb och effektiv gränsöverskridande tillgång till e-bevisning för att man på ett effektivt sätt ska kunna bekämpa terrorism och annan grov och organiserad brottslighet, både inom EU och internationellt; man bör enas om kommissionens förslag om elektroniska bevis och åtkomst till finansiell information samt en förstärkt kamp mot penningtvätt före valperiodens utgång.”* Kommissionen bör också skyndsamt lägga fram förhandlingsmandat för internationella förhandlingar om elektroniska bevis.

Kommissionens förslag om elektroniska bevis lägger grunden för en samordnad och konsekvent strategi såväl inom Europeiska unionen som för Europeiska unionen på internationell nivå, samtidigt som Europeiska unionens regler om exempelvis icke-diskriminering mellan Europeiska unionens medlemsstater och deras invånare beaktas. Även om kommissionen redan i sin konsekvensbedömning till förslagen om elektroniska bevis konstaterade att förslagen lämpligen kan kompletteras med bilaterala eller multilaterala avtal om gränsöverskridande åtkomst till elektroniska bevis med åtföljande skyddsåtgärder, valde kommissionen att först föreslå EU-regler om lämpliga former och skyddsåtgärder för gränsöverskridande åtkomst till elektroniska bevis innan man inleder internationella förhandlingar med tredjeparter²⁰.

På internationell nivå har kommissionen fortsatt att delta som observatör i relaterade diskussioner inom ramen för Europarådets konvention om it-brottslighet²¹. Gränsöverskridande åtkomst till elektroniska bevis har varit en återkommande punkt under minsitermötena mellan EU och Förenta staterna om rättsliga och inrikes frågor.

De två rekommendationerna om deltagande i förhandlingarna om det andra tilläggsprotokollet till konventionen om it-brottslighet och inledande av förhandlingar med Förenta staterna kommer att antas av kommissionen samtidigt. De två förfarandena kommer att framskrida i olika takt men behandlar sammankopplade frågor, och åtaganden som gjorts under en förhandlingsomgång kan direkt påverka andra delar av förhandlingarna.

I förslagen om elektroniska bevis behandlas situationen för specifika typer av tjänsteleverantörer som erbjuder tjänster på EU-marknaden men det finns en risk för motstridiga skyldigheter med lagstiftningen i tredjeländer. För att lösa dessa lagkonflikter och i enlighet med principen om internationell hövlighet innehåller förslagen om elektroniska bevis särskilda mekanismer ifall en tjänsteleverantör ställs inför motstridiga skyldigheter som följer av lagstiftningen i ett tredjeland vid en begäran om bevis. I dessa mekanismer ingår ett förfarande för översyn för att klargöra en sådan situation. Det andra tilläggsprotokollet till Europarådets konvention om it-brottslighet bör syfta till att undvika motstridiga förpliktelser för parterna till konventionen om it-brottslighet.

²⁰ Medan förhandlingarna mellan Europaparlamentet och rådet pågår enades rådet om en allmän riktlinje för kommissionens förslag till förordning vid mötet i rådet (rättsliga och inrikes frågor) den 7 december 2018.

²¹ Europarådets Budapestkonvention om it-brottslighet (CETS nr 185), den 23 november 2001, <http://conventions.coe.int>.

Det kan därför anses att ingåendet av det andra tilläggsprotokollet kan påverka de gemensamma reglerna eller ändra deras räckvidd.

Unionen har följaktligen exklusiv befogenhet att förhandla om det andra tilläggsprotokollet till Europarådets konvention om it-brottslighet (enligt artikel 3.2 i EUF-fördraget).

Ämnesområdet för det andra tilläggsprotokollet skulle omfattas av EU:s politik och befogenheter, särskilt när det gäller området för instrument om straffrättsligt samarbete (artikel 82.1 i EUF-fördraget) och uppgiftsskydd (artikel 16 i EUF-fördraget) och förhandlingar kan, i enlighet med unionsrätten, inte genomföras utan EU:s medverkan. Kommissionen har dessutom en allmän uppgift att företräda Europeiska unionen i enlighet med artikel 17.1 i EU-fördraget. Mot bakgrund av ovanstående bör kommissionen av rådet utses till förhandlare för det andra tilläggsprotokollet till Europarådets konvention om it-brottslighet (CETS nr 185).

3. RELEVANTA BESTÄMMELSER INOM POLITIKOMRÅDET

Under förhandlingarna bör det säkerställas att de överenskomna bestämmelserna är förenliga med EU-lagstiftningen och medlemsstaternas skyldigheter enligt denna, även med beaktande av dess framtida utveckling. Det kommer dessutom att vara nödvändigt att säkerställa att det andra tilläggsprotokollet innehåller en frånskiljandeklausul som gör det möjligt för Europeiska unionens medlemsstater som blir parter i det andra tilläggsprotokollet att reglera förbindelserna mellan sig själva på grundval av EU-lagstiftningen. Funktionen för Europeiska kommissionens förslag om elektroniska bevis, även allt eftersom de utvecklas under medlagstiftarnas förhandlingar under lagstiftningsförfarandet, och slutligen i deras slutliga (antagna) form, bör bevaras mellan Europeiska unionens medlemsstater.

Det andra tilläggsprotokollet bör innehålla nödvändiga skyddsåtgärder avseende de grundläggande rättigheter och friheter som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt en persons rätt till sitt privatliv och familjeliv, sin bostad och sina kommunikationer i artikel 7 i stadgan, rätten till skydd av personuppgifter i artikel 8 i stadgan, rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol i artikel 47 i stadgan, presumptionen för oskuld och rätten till försvar i artikel 48 i stadgan och principerna om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff i artikel 49 i stadgan. Det andra tilläggsprotokollet bör tillämpas i enlighet med dessa rättigheter och principer.

Lämpliga dataskydds- och integritetsgarantier för insamling, överföring och senare användning av personuppgifter och uppgifter om elektronisk kommunikation ska ingå i protokollet för att säkerställa att EU:s tjänsteleverantörer fullt ut uppfyller sina skyldigheter enligt EU:s lagar om uppgiftsskydd och integritet, i den mån ett sådant internationellt avtal skulle kunna utgöra en rättslig grund för uppgiftsöverföringar som svar på utlämnandeorder eller en begäran från en myndighet i ett tredjeland som är part i tilläggsprotokollet, vilka kräver att en personuppgiftsansvarig eller registerförare lämnar ut personuppgifter och uppgifter om elektronisk kommunikation. De bör alltså säkerställa skyddet av unionsmedborgarnas grundläggande rättigheter och friheter, inklusive rätten till integritet och skydd av personuppgifter när personuppgifter eller uppgifter om elektronisk kommunikation lämnas ut till brottsbekämpande myndigheter i länder utanför Europeiska unionen.

Eftersom det i kommissionens förslag om elektroniska bevis saknas bestämmelser om att myndigheter kan få tillgång till uppgifterna utan hjälp av en mellanhand ("direkt åtkomst") kan eventuell användning av dessa åtgärder endast grundas på nationell rätt. Medan det andra tilläggsprotokollet kan omfatta bestämmelser om "Utvidgning av sökningar/åtkomst på grundval av behörighetsuppgifter" och "Utredningstekniker" bör det huvudsakliga syftet vara att eftersträva starkare skyddsåtgärder för sådan gränsöverskridande direkt åtkomst till

uppgifter för att säkerställa skyddet av EU-medborgarnas grundläggande rättigheter och friheter, inklusive rätten till privatliv och skyddet av personuppgifter.

Ingående av det andra tilläggsprotokollet bör möjliggöra ingående av bilaterala avtal eller avtal mellan parterna i protokollet och mellan parterna i protokollet och Europeiska unionen, varigenom deras förbindelser regleras. För detta ändamål bör det införas en lämplig klausul som föreskriver att om två eller flera parter till konventionen redan har ingått ett avtal eller ett fördrag om de frågor som regleras i konventionen, eller om de gör det i framtiden, ska de ha rätt att tillämpa detta avtal eller fördrag eller reglera dessa förbindelser i enlighet därmed, under förutsättning att detta görs på ett sätt som är förenligt med konventionens mål och principer. Avtalet mellan Europeiska unionen och Förenta staterna om gränsöverskridande åtkomst till elektroniska bevis i samband med straffrättsligt samarbete bör i de bilaterala förbindelserna mellan Förenta staterna och Europeiska unionen ha företräde framför avtal eller överenskommelser som ingåtts under förhandlingarna av det andra tilläggsprotokollet, i den utsträckning det omfattar samma frågor.

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande att delta i förhandlingar om ett andra tilläggsprotokoll till Europarådets konvention om it-brottslighet (CETS nr 185)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 218.3 och 218.4,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation, och
av följande skäl:

- (1) Den 9 juni 2017 antog kommittén för parterna i Europarådets konvention om it-brottslighet (CETS nr 185) ett beslut om antagande av ett mandat för utarbetandet av ett andra tilläggsprotokoll till konventionen.
- (2) Mandatet till det andra tilläggsprotokollet innehåller följande delar för övervägande: bestämmelser om en effektivare ömsesidig rättslig hjälp (en förenklad ordning för ömsesidig rättslig hjälp avseende begäranden om abonnentuppgifter, internationella utlämnandeorder, direkt samarbete mellan rättsliga myndigheter vid begäranden om ömsesidig rättslig hjälp, gemensamma utredningar och gemensamma utredningsgrupper, begäranden på engelska, hörande av vittnen, offer och experter via ljud- och videoupptagningar och ömsesidigt rättsligt bistånd i nödsituationer); bestämmelser som möjliggör direkt samarbete med tjänsteleverantörer i andra jurisdiktioner med avseende på begäranden om abonnentuppgifter, begäranden om bevarande och begäranden i nödsituationer; en tydligare ram och starkare skyddsåtgärder för befintlig praxis avseende gränsöverskridande åtkomst till uppgifter samt skyddsåtgärder, inbegripet dataskyddskrav.
- (3) Unionen har antagit gemensamma regler som i stor utsträckning överlappar de planerade aspekter som övervägs för det andra tilläggsprotokollet. Detta omfattar i synnerhet en övergripande uppsättning instrument för att underlätta det straffrättsliga samarbetet²², säkerställa miniminormer för processuella rättigheter²³ samt dataskydds- och integritetsgarantier²⁴.

²² Rådets akt av den 29 maj 2000 om att upprätta konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater, EGT C 197, 12.7.2000, s. 1; Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1727 om Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust), och om ersättning och upphävande av rådets beslut 2002/187/RIF, EUT L 295, 21.11.2018, COM/2013/0535 final; Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 av den 11 maj 2016 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och om ersättande och upphävande av rådets beslut 2009/371/RIF, 2009/934/RIF, 2009/935/RIF, 2009/936/RIF och 2009/968/RIF, EUT L 135, 24.5.2016, s. 53; rådets rambeslut 2002/465/RIF av den 13 juni 2002 om gemensamma utredningsgrupper, EGT L 162, 20.6.2002, s. 1; rådets rambeslut 2009/948/RIF om förebyggande och lösning av tvister om utövande av jurisdiktion i straffrättsliga förfaranden, EUT L 328, 15.12.2009, s. 42; direktiv 2014/41/EU om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området, EUT L 130, 1.5.2014, s. 1.

²³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden, EUT L 280, 26.10.2010, s. 1; Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden,

- (4) Kommissionen har också lagt fram lagförslag om en förordning om europeiska utlämnandeorder och bevarandeorder för elektroniska bevis i straffrättsliga förfaranden, och om ett direktiv om fastställande av harmoniserade bestämmelser för utseende av rättsliga företrädare för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden i syfte att samla in bevis i straffrättsliga förfaranden genom att införa bindande gränsöverskridande europeiska utlämnandeorder och bevarandeorder som ska riktas direkt till företrädaren för en tjänsteleverantör i en annan medlemsstat²⁵.
- (5) Det andra tilläggsprotokollet kan därför påverka gemensamma unionsregler eller ändra räckvidden för dessa.
- (6) I artiklarna 82.1 och 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt fastställs unionens befogenheter på områdena straffrättsligt samarbete samt dataskydd och integritet. För att skydda unionsrättens integritet och säkerställa att bestämmelserna i internationell rätt och i unionsrätten förblir samstämmiga måste unionen delta i förhandlingarna om det andra tilläggsprotokollet.
- (7) Det andra tilläggsprotokollet bör innehålla nödvändiga skyddsåtgärder avseende de grundläggande rättigheterna och friheterna, inbegripet rätten till skydd av personuppgifter och privatliv, en persons rätt till sitt privatliv och familjeliv, sin bostad och sina kommunikationer i artikel 7 i stadgan, rätten till skydd av personuppgifter i artikel 8 i stadgan, rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol i artikel 47 i stadgan, presumtionen för oskuld och rätten till försvar i artikel 48 i stadgan och principerna om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff i artikel 49 i stadgan. Det andra tilläggsprotokollet bör tillämpas i enlighet med dessa rättigheter och principer.
- (8) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725²⁶ och avgav ett yttrande den ...²⁷.

EUT L 142, 1.6.2012, s. 1; Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/48/EU av den 22 oktober 2013 om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet, EUT L 294, 6.11.2013, s. 1; Europaparlamentets och rådets Direktiv (EU) 2016/1919 av den 26 oktober 2016 om rättshjälp för misstänkta och tilltalade i straffrättsliga förfaranden och för eftersökta personer i förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder, EUT L 297, 4.11.2016, s. 1; Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/800 av den 11 maj 2016 om rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden, EUT L 132, 21.5.2016, s. 1.

²⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF.

²⁵ COM(2018) 225 final och COM(2018) 226 final.

²⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

²⁷ EUT C ...

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Kommissionen bemyndigas härmed att på unionens vägnar förhandla om det andra tilläggsprotokollet till Europarådets konvention om it-brottslighet (CETS nr 185).

Artikel 2

Förhandlingsdirektiven anges i bilagan.

Artikel 3

Förhandlingarna ska föras i samråd med en särskild kommitté som ska utses av rådet.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*